

**RELATIONSHIP BETWEEN REGISTERED NURSES' PERSONAL FACTORS,
LEADERSHIP BEHAVIOR OF HEAD NURSES AND MORALE
OF REGISTERED NURSES, DEPARTMENT OF HEALTH,
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

RATREE OONCHAI

อภิรักษ์นพการ

ศาสตราจารย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-04-0970-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
R236N
2001
C. 2

4236109 PHPH/M : MAJOR : PUBLIC HEALTH NURSING;
M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : MORALE/LEADERSHIP BEHAVIOR/REGISTERED NURSES
RATREE OONCHAI : RELATIONSHIP BETWEEN REGISTERED
NURSES' PERSONAL FACTORS, LEADERSHIP BEHAVIOR OF HEAD
NURSES AND MORALE OF REGISTERED NURSES, DEPARTMENT OF
HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS
ADVISORS: CHANYA SIENGSANOR, M.P.H., SOMCHAI TOONKOOL, M.S.N.,
WILAI KUSOLVISITKUL, M.S. 111p. ISBN 974-04-0970-9

Morale in the workplace is important and has an effect on personal performance. Administrators should be concerned about morale among subordinates and create a climate in their department where high morale can develop.

This study was a survey research to examine the relationships between registered nurses (RNs') personal factors, leadership behavior of head nurses and RNs' morale. The samples consisted of 257 RNs who were working in health centers under the Department of Health, Bangkok Metropolitan Administration (BMA). A self-administered questionnaire was used to collect data. The results of the study were statistically analyzed by SPSS. The statistics used were frequencies, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and backward multiple regression analysis.

The results of the study found that most of the RNs had a moderate level of overall morale ($\bar{X} = 3.37$). In the analysis of leadership behavior of head nurses, which were rated by RNs, it was found that the overall leadership behavior was at a moderate level. The analysis found that professional values of RNs, ability perception of RNs and leadership behavior of head nurses had a statistically significant relationship with the morale of RNs ($r = 0.51, 0.33$ and 0.70 respectively, p -value < 0.01). Only working experience of RNs had no statistically significant relationship with the morale of RNs. About 60.2 percent of the variance in RNs' morale could be significantly predicted by the leadership behavior of head nurses, professional values of RNs, and ability perception of RNs ($R^2 = 0.602$).

The results of this study suggest that in order to increase and maintain the level of RNs' morale in Health Centers there should be an adequate supportive organizational climate in which the RNs must function so they can do their jobs properly. The leader/administrator should create a work environment in which both organizational and individual needs can be met. It must be created to maintain productivity while encouraging subordinates' morale of RNs. Thus, while RNs are achieving personal goals, organizational goals are met.

4236109 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : พยาบาลสาธารณสุข ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

ราตรี อุ๋นใจ : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าพยาบาล กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร (RELATIONSHIP BETWEEN REGISTERED NURSES' PERSONAL FACTORS, LEADERSHIP BEHAVIOR OF HEAD NURSES AND MORALE OF REGISTERED NURSES, DEPARTMENT OF HEALTH, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จรรยา เสียงเสนาะ, M.P.H., สมใจ ทุนกุล, M.S.N., วิไล กุศลวิศิษฏ์กุล, วท.ม. 111 หน้า. ISBN 974-04-0970-9

ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความสำคัญและส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ ผู้บริหารจึงควรคำนึงถึงขวัญกำลังใจของผู้บังคับบัญชา และสร้างบรรยากาศในที่ทำงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าพยาบาล กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งปฏิบัติงานในศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 257 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบย้อนกลับ

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$). พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าพยาบาลตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง การหาค่าสหสัมพันธ์พบว่า ค่านิยมวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ การรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าพยาบาล มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.51, 0.33$ และ 0.70 , $p\text{-value} < 0.01$) และพบว่าประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันเพียงปัจจัยเดียว ไม่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ค่านิยมวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ การรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าพยาบาล สามารถอธิบายขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพได้ร้อยละ 60.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = 0.602$)

การวิจัยนี้ขอเสนอแนะว่า ในการเพิ่มและคงไว้ซึ่งระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือควรจะมีการสนับสนุนในเรื่องการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ให้พอเพียงและจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมในการทำงาน หัวหน้าหรือผู้บริหารควรจัดสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลและองค์กร ซึ่งการตอบสนองเหล่านี้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรในด้านผลผลิต ขณะเดียวกันยังเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจในการทำงานด้วย เมื่อพยาบาลวิชาชีพได้รับการตอบสนองตามความต้องการ องค์กรก็จะประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์เช่นกัน